

Leo Trotskij: ”Kämpa mot imperialismen för att kämpa mot fascismen”

(21 September 1938)

Ur **Socialist Appeal**, vol II nr 43, 8 oktober 1938, s 3. Här översatt från versionen på [MIA](#).
Översättning från engelska, Göran Källqvist.

Det viktigaste och svåraste inom politiken är, enligt min uppfattning, att å ena sidan definiera de allmänna lagar som avgör kampen på liv och död i den moderna världens alla länder, och å den andra upptäcka den speciella kombinationen av dessa lagar i varje enskilt land. Den moderna världen, från de brittiska arbetarna till de abessinska nomaderna, lever under imperialismens ok. Det får vi inte glömma för ens en minut. Men det innebär ingalunda att imperialismen yttrar sig på samma sätt i alla länder. Nej. En del länder är imperialismens bärare, andra – dess offer. Det är den viktigaste skiljelinjen mellan de moderna nationerna och staterna. Ur denna, och bara denna, synvinkel ska den mycket angelägna frågan om fascism och demokrati tas i övervägande.

För Mexiko, till exempel, utgör demokrati ett halvkolonialt lands strävan att undkomma ett tvångsberoende, ge jord till bönderna, höja indianerna till en högre kulturell nivå, och så vidare. Med andra ord har Mexikos demokratiska problem inte någon progressiv och revolutionär karaktär. Och vad betyder demokrati i Storbritannien? Att bevara det existerande, det vill säga att framförallt bevara moderlandets makt över kolonierna. Samma sak gäller i förhållande till Frankrike. Här döljer demokratins fana den privilegierade minoritetens herravälde över den förtryckta majoriteten.

Fascism och imperialism

På samma sätt kan vi inte tala om fascism ”i allmänhet”. I Tyskland, Italien och Japan är fascism och militarism den giriga, hungriga och därför aggressiva imperialismens vapen. I de latinamerikanska länderna är fascismen uttryck för ett ytterst slaviskt beroende av den moderna imperialismen. Vi måste kunna avslöja det ekonomiska och sociala innehållet bakom en politisk form.

I vissa av intelligentsians kretsar är för närvarande tanken om ”alla de demokratiska staternas” enhet mot fascismen populär. Jag anser denna tanke vara befängd, högst osannolik, och att den bara kan lura massorna, speciellt bland svaga och förtryckta folk. Kan man verkligen för ett ögonblick tro att Chamberlain, Daladier eller Roosevelt kan föra krig för en abstrakt princip om ”demokrati”? Hade den brittiska regeringen älskat demokrati så mycket, så skulle den ha givit Indien frihet. Samma sak gäller Frankrike. Storbritannien föredrar Francos diktatur i Spanien framför arbetarnas och böndernas politiska makt, eftersom Franco vore ett mycket mer lättpåverkat och tillförlitligt ombud för den brittiska imperialismen. England och Frankrike har utan att göra motstånd givit Österrike till Hitler, trots att det vore oundvikligt med krig om han så mycket som vågade röra deras kolonier.

Slutsatsen är att det är omöjligt att kämpa mot fascismen utan att kämpa mot imperialismen. De

koloniala och halvkoloniala länderna måste först och främst kämpa mot det imperialistiska land som direkt förtrycker dem, oavsett om det bär fascismens eller demokratins mask.

I länderna i Latinamerika är en jordbruksrevolution det bästa och säkraste sättet att kämpa mot fascismen. Eftersom Mexiko har tagit viktiga steg i denna riktning blev general Cedillos revolt hängande i luften. Tvärtom beror republikanernas grymma nederlag i Spanien på det faktum att Azañas regering i allians med Stalin slog ner jordbruksrevolution och arbetarnas självständiga rörelse. En konservativ och än mer en reaktionär social politik i svaga och halvkoloniala länder innebär ett förräderi mot det nationella oberoendet, i ordets fulla bemärkelse.

Världspolisen Stalin

Ni kommer att fråga mig hur det går att förklara att den sovjetiska regeringen, som uppstod ur Oktoberrevolutionen, kan slå ner den revolutionära rörelsen i Spanien? Svaret är enkelt: en ny, mycket konservativ, girig och tyrannisk byråkratisk kast har lyckats höja sig över sovjeterna. Denna byråkrati litar inte på massorna utan fruktar dem. Den försöker närma sig de härskande klasserna, i synnerhet "demokratiska" imperialister. För att visa sin pålitlighet är Stalin beredd att spela rollen som polis i hela världen. Den stalinistiska byråkratin och dess organ Komintern utgör nu den största faran för de svaga och koloniala folkens oberoende och utveckling.

Jag känner till Kuba för lite för att tillåta mig att göra en självständig bedömning av ert fosterland. Ni kan bättre än jag bedöma vilken av ovan uttryckta uppfattningar som kan tillämpas på situationen i Kuba. Vad gäller mig personligen, hoppas jag kunna besöka Antillernas pärla och bli närmare bekant med ert folk, till vilket jag via er tidning sänder mina varmaste och mest innerliga hälsningar.